

SOLIDAGRO

JAAROVERZICHT 2025

Met onze steun en die van onze Filipijnse partner PNFSP onderhoudt deze vrouwengroep in Pandi, Bulacan een biologische moestuin met onder meer talong (aubergine), okra en papaja.

VOORWOORD

Beste medestander,

Het is je zeker niet ontgaan: 2025 werd getekend door toenemende klimaatdruk en escalatie van geopolitieke conflicten. Des te verontrustend is het dat het budget voor internationale solidariteit ('ontwikkelingssamenwerking') in verschillende landen fors is beperkt. In de plaats komt een sterke stijging van de militaire budgetten. Dat is in België niet anders.

Gelukkig vinden we samen met jou, als een onmisbaar deel van onze achterban, en met onze partners altijd weer de energie om tegen deze stroom in te varen. Zonder jouw steun geen Solidagro. Door de federale besparingen wordt dat des te duidelijk.

Maar we hebben het niet enkel over financiële steun. Ook de ontmoetingen, de steun aan onze campagne voor meer zadensoevereiniteit en de handtekeningen onder het burgerinitiatief voor de erkenning van Palestina doen zoveel deugd. We ontmoetten velen van jullie tijdens filmvoorstellingen, meewerkdagen, op Villa Pace en tijdens de Ballonloop. Nog eens een dikke merci aan de tien lopers die zich voor ons in het zweet werkten en de sponsors die voor hen 2250 euro inzamelden! Wil je nog iets voor ons doen? Vertel dan anderen over Solidagro en het belang van een beter voedselsysteem voor iedereen.

Uiteraard blijven we in 2026 resoluut kiezen voor agro-ecologie als hefboom voor sociale rechtvaardigheid, klimaatrobuustheid en voedselsoevereiniteit. We zetten onze schouders onder de partners in hun strijd voor die waarden.

Met vertrouwen kijken we vooruit. Want elke samenwerking, elke daad van solidariteit en elk gedeeld engagement brengt ons dichterbij een rechtvaardigere wereld. Met de woorden van agro-ecoloog Mark Shepard: "We can change the world. Let's start today. Right here and right now. In our own family, and in our own community. One step at a time."

Van harte bedankt,

Paul Verbeke,
Voorzitter Solidagro

IN DIT JAARVERSLAG

Wat doet Solidagro?	4
Zo doe je zelf aan agro-ecologie	5
Beleidswerk	6
 België	8
 Bolivia	10
 Burkina Faso	11
 De Filipijnen	12
 Mali	14
 Senegal	15
 Palestina	16
2025 in cijfers	18
Vooruitblik	22
Partners, team en colofon	23

*Cursus over waterbeheer
in Sacaba, Bolivia, met onze
partner CENDA*

WAT DOET SOLIDAGRO?

Met 29 collega's en 27 partnerorganisaties in 7 landen zetten we alles op alles om voor burgers en boeren op te komen voor het recht op voedsel en water via duurzame, ecologische landbouw. In de keten van productie tot consumptie overtuigen we in België en zes partnerlanden organisaties, boeren en burgers om over te schakelen op agro-ecologie. In partnerschap versterken we bewegingen die opkomen voor agro-ecologie en pleiten we bij overheden om beleid te voeren dat voedselsoevereiniteit beschermt en agro-ecologie bevordert.

Onze projecten

Samen met boerenorganisaties, lokale partners en gemeenschappen die leven van de landbouw werken we in onze partnerlanden aan concrete oplossingen via:

Het ondersteunen van initiatieven zoals de aanleg van groentetuinen, waterputten, irrigatiesystemen, zaadbanken, introductie van aangepaste teelten;

Het ondersteunen van regionale en nationale netwerken die het draagvlak versterken van een agro-ecologisch voedselsysteem bij boeren, burgers en beleidsmakers;

Het stimuleren van de oprichting van boerenorganisaties zodat landbouwers sterker staan om hun rechten op te eisen en gedeelde uitdagingen te overkomen, bijvoorbeeld door samen materiaal te kopen (zaden, meststoffen, machines) of de oogst verkopen;

Het uitbouwen van demonstratieboerderijen waar boeren en organisaties opleiding en ondersteuning krijgen rond bemesting, groenteteelt, gezonde voeding of het runnen van een bedrijf of coöperatie.

Ook in België zetten we stappen naar meer agro-ecologie, al zijn daarbij eerder burgers dan boeren rechtstreeks betrokken. We brengen de twee samen in De Landbouwbrigades. Tegelijk delen we onze internationale insteek met de Belgische netwerken Voedsel Anders en Coalitie tegen Honger. Zo tonen we dat veel uitdagingen én oplossingen binnen de landbouw globaal verbonden zijn.

Onze partnerlanden

Integriteit

Solidagro zet in op integriteit via haar gedragscode die alle binnen- en buitenlandse medewerkers, vrijwilligers en partners hebben ondertekend. Je kan deze gedragscode nalezen onderaan op www.solidagro.be. In het team zetten een integriteitsverantwoordelijke (Tim de Roeck), raadgever integriteit (Elisa Tondeleir) en twee klachtenmanagers (Paul Verbeke en Birgit De Clerck) zich in voor een gezonde en transparante organisatie.

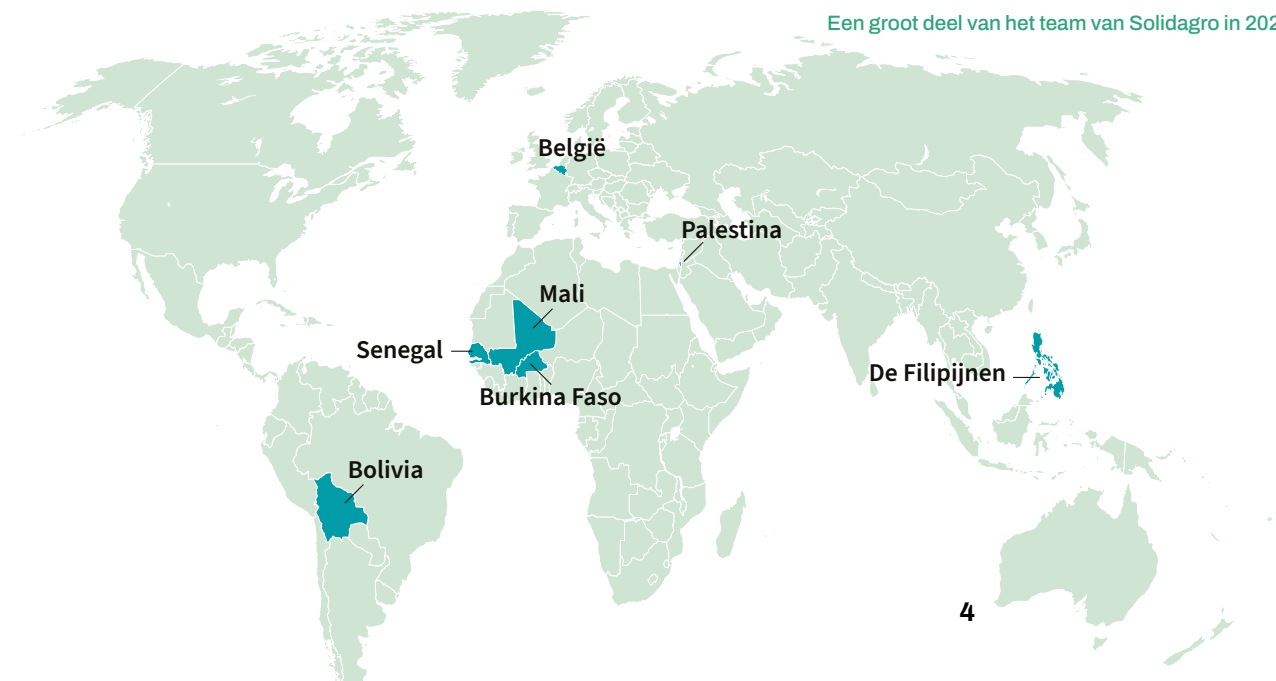
In 2025 zijn geen klachten ingediend bij het meldpunt integriteit van Solidagro. Je kan een klacht indienen onderaan op www.solidagro.be via 'Contact'.

Noot

We gebruiken in dit verslag de woorden 'boer' en 'landbouwer' overkoepelend voor alle genders, al beseffen we dat de associatie van deze woorden met het mannelijke gender sterk ingebakken is. Als we enkel spreken over vrouwelijke boeren, gebruiken we het woord 'boerinnen'.

Een groot deel van het team van Solidagro in 2025

Zo doe je zelf aan agro-ecologie

Wil je in verbinding staan met het eten op je bord en met de boer en boerin die ervoor gezorgd hebben? Er zijn veel mogelijkheden om te kiezen voor meer agro-ecologie. Door een aantal tips op te lijsten willen we niet de verantwoordelijkheid voor duurzamer eten bij de burger leggen, maar op een fijne manier tonen wat mogelijk is. Voor grote veranderingen kijken we naar de politiek. Daarom doen we ook aan beleidswerk (zie p. 6)

Koop via de korte keten.
Er zijn al bijna 400 biologische verkooppunten in Vlaanderen!
Je vindt ze via www.rechtvanbijdeboer.be.

Lokaal, sojavrij
of minder vlees

Trek mee het veld in met boeren
en boerinnen uit de buurt!
Check www.landbouwbrigades.be.

Komt het van ver?
Kies voor fair!

Volg de seizoenen

Scan de QR-code of surf naar
www.solidagro.be/agroecologie
voor toffe tips & tricks!

Tegengas voor giftig lobbywerk van de landbouwindustrie

In 2023 lanceerde de Europese Commissie een wetsvoorstel dat de toegang van onze boeren tot traditionele zaden zou beperken. Samen met een sterke coalitie ondernamen we tal van acties. Onze boodschap vond weerklank binnen de Europese instellingen, maar werd tegelijkertijd uitgedaagd door het giftige lobbywerk van de landbouwindustrie. Het voorbije jaar lag onze focus op de Europese Raad.

Wist je dat de landbouwindustrie samen 63.3% van alle lobbybadges bij de Europese Unie in handen heeft?

De Europese Commissie lanceerde een voorstel over de productie en het op de markt brengen van plantaardig teeltmateriaal (PRM), met als doel de zadenwetgeving in alle lidstaten te uniformiseren. Al snel werd duidelijk dat boeren en boerinnen die zaden veredelen geconfronteerd zouden worden met zware administratieve lasten en oneerlijke concurrentie met de grootschalige landbouwindustrie. De rechten van boeren en boerinnen worden niet gerespecteerd.

200.000 x bedankt!

Nadat het Europees Parlement in april 2024 tot een standpunt kwam, lag onze focus in 2025 op de landbouwministers in de Europese Raad. We bezorgden de Raad maar liefst 200.000 handtekeningen opgehaald tijdens onder meer de campagne Leven Zonder Smaak. We zijn bijzonder trots op dit resultaat en willen dan ook iedereen bedanken die de petitie ondertekend heeft! Ook schreven we samen met 200 Europese organisaties een open brief.

Industrie vs. agro-ecologie

Toch besliste de Europese Raad boeren te verbieden zaden uit te wisselen met andere boeren buiten hun regio, zelfs in kleine hoeveelheden. Dat is te wijten aan het sterke lobbywerk van de agro-industrie. Die heeft maar liefst 63,3% van alle lobbybadges in de EU in handen! Hun invloed op politieke beslissingen is oneerlijk verdeeld tegenover die van agro-ecologische boerenorganisaties en ngo's.

Het giftige lobbywerk van de agro-industrie stuurt de landbouw steeds meer richting grote monoculturen, met veel pesticiden en kunstmest. Diezelfde tendens zien we in de hervorming van de zadenwetgeving: grote spelers hebben belang bij uniforme systemen die passen binnen grootschalige productie. Maar voor veel boeren en boerinnen levert dat net weinig op.

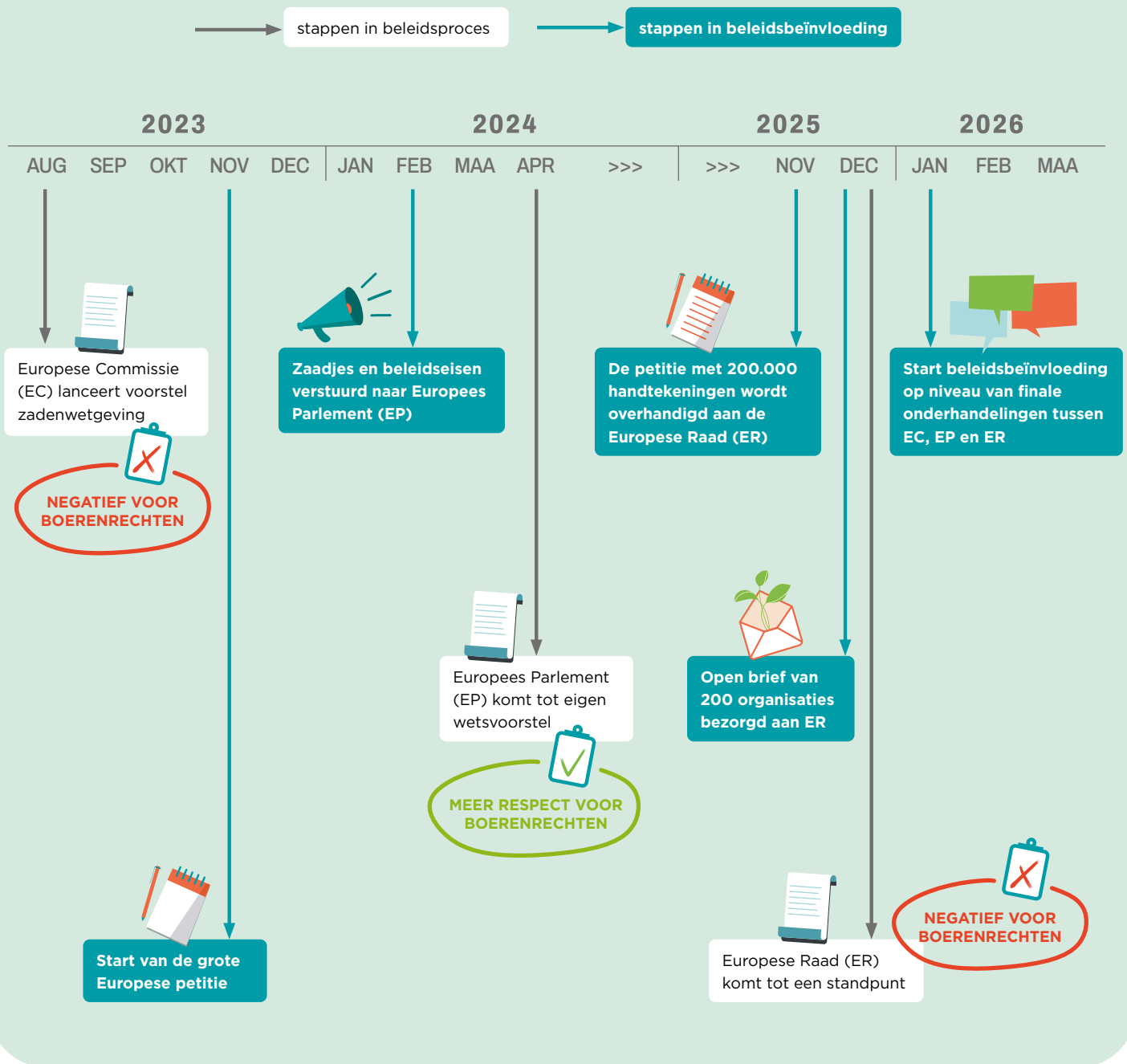

Enkele vertegenwoordigers van de coalitie met Europarlementslid Christophe Clergeau. Hij zal stemmen tegen de versoepeling van de ggo-regelgeving.

Weet wat je eet

De industrie heeft voordeel bij een uniforme zadenwetgeving, maar ook bij een open speelveld voor ggo's en meer specifiek organismen tot stand gekomen met nieuwe genomische technieken (NGT's). Tot nu toe heeft de industrie zowat alles bekomen wat ze wou: geen etikettering, geen veiligheidstesten voor gezondheid of milieu, geen traceerbaarheid en wel patenten. Dit is slecht nieuws: boerenlandbouw hoort ggo-vrij te zijn en iedereen moet kunnen weten hij/zij/die precies eet. Op 3 december 2025 gingen we langs bij enkele Europarlementariërs om onze beleidseisen voor te leggen.

De zadenwetgeving: een uitgebreid beleidsproces

Vooruitblik

In 2026 wordt de zadenwet waarschijnlijk afgeklopt. Onze hoop ligt bij het Europees Parlement, van wie het standpunt dichterbij onze visie aansluit dan dat van de Commissie en de Raad. Het Parlement moet haar standpunt verdedigen in de onderhandelingen met de Commissie en de Raad. Daarbij mag de focus niet verschuiven naar louter technische details: boerenrechten en het belang van agrobiodiversiteit moeten centraal blijven staan. Als middenveld en burgers blijven wij die aandacht bewaken.

Scan de QR-code en lees meer over de zadenwetgeving

Versterken van nationale en internationale bewegingen

Terwijl beleidsmakers in 2025 steeds vaker de agenda van grote agro-industriële multinationals volgden, kwamen boeren en het milieu verder onder druk te staan. In België liet Solidagro zien dat het anders kan, door jongeren te mobiliseren en mee te bouwen aan een sterke Europese agro-ecologische beweging.

Tijdens de uitwisseling in Tambacounda, Senegal

“Grote agro-industriële multinationals en lobbygroepen zijn de afgelopen decennia zo machtig geworden dat ze wereldwijd voedselsystemen domineren.” Aan het woord is Michael Fakhri, speciaal rapporteur over het recht op voedsel voor de Verenigde Naties. “Hun macht is zo geconcentreerd dat een relatief kleine groep mensen bepaalt wat er wordt verbouwd, onder welke arbeidsomstandigheden en tegen welke prijzen. En dat op een manier die het doel van winstmaximalisatie dient en niet het algemeen belang.”

Een schrijnend voorbeeld: in tien jaar tijd claimden deze bedrijven meer dan 300 patenten op zaden die boeren al generaties lang ontwikkelen, ondanks een verbod. In 2025 brachten we het thema van *corporate capture* terug in ons werk. *Corporate capture* betekent dat grote multinationals zoveel invloed krijgen op beleid en regels dat die vooral hun belangen dienen, in plaats van die van boeren, consumenten of het milieu.

Beeld uit de jongerencampagne ‘De Smaakzaak’ tegen patenten op zaden

#FreeTheSeeds

Met De Smaakzaak brachten we in 2025 de strijd tegen patenten op zaden onder de aandacht. Met filmpjes over een fictieve rechtszaak informeerden we jongeren rond dit soms complexe thema. Niet enkel omdat ze het verdienen geïnformeerd te zijn, ook omdat wereldwijd de kracht van jongeren een belangrijke motor is voor verandering. En verandering is nodig.

Want op Europees niveau dreigt beleid in het voordeel van multinationals de autonomie van boeren en de biodiversiteit te beperken. Nieuwe regels zorgen voor meer administratie, maken zaden uitwisselen moeilijker en duwen richting uniforme gewassen.

Dankzij Europese samenwerking zijn er na twee jaar wel stappen gezet, zoals aangepaste regels voor oude fruitsoorten en het schrappen van enkele onwerkbare eisen. Toch blijven de uitdagingen groot: veel papierwerk en strenge regels blijven kleine en middelgrote boeren benadelen. Daarom blijven we ons inzetten voor dit thema. Meer over ons beleidswerk lees je op p. 6-7.

Met de vertoning van de documentaire *The Last Seed* tijdens Food.Film.Fest. brachten we het verhaal over zadensoevereiniteit tot leven. Samen met partners vertoonden we de film als opwarmer voor onze campagne en gingen we in gesprek over de impact van multinationals op ons voedselsysteem.

Een verhaal met en over Senegal

Met team België haalden we verder de banden aan met Senegal. Te beginnen met de uitwisseling tussen 13 jongeren van vrijwilligersorganisaties Dwagulu Dekkente (België) en AJE (Action Jeunesse et Environnement) en La Voie (beide in Senegal). Solidagro ondersteunt deze reizen sinds 2000, onder meer door onze educatief medewerker mee op pad te sturen. De jongeren gingen op ontdekking rond wat hen verbindt en verdeelt, hoe de wereld werkt en hoe voedselsystemen in elkaar zitten.

Meewerkdag bij De Eetbare Bostuin in Stekene

“Ik deed mee met de uitwisseling omdat ik ervan hou andere mensen en culturen te leren kennen. Het begrijpen waarom anderen dingen anders doen, is belangrijk om samen te leven.”

Clara Wauman, deelnemer uitwisseling Dwagulu Dekkente, AJE en La Voie

Tijdens de uitwisseling in Tambacounda, Senegal

Daarnaast werkten we mee aan de docu Wecco Wacko Farm Club van Red Horse Collective. Die toont wat een ander landbouwsysteem kan betekenen voor Senegalese jongeren, die de dreiging van de klimaatverandering duidelijk voelen. Tal van Senegalezen delen hun blik op migratie: blijven of gaan?

De film toont ook weer sterk de afhankelijkheid van boeren tegenover industriële spelers, die we als een rode draad doorheen 2025 zien lopen. De documentaire ging in première voor een goed gevulde Paterskerk in Sint-Niklaas. Zelf interesse in het vertonen van de documentaire? Neem een kijkje op www.redhorse.tv.

Korte keten in het Waasland

Om de lokale markt te versterken, zijn we het project Smaakvol Samen gestart in het Waasland. We werken met lokale producenten, digitale platformen en horeca-ondernemers aan de ontwikkeling van eerlijke verkoopkanalen.

Guy De Jonghe van restaurant Nova en Pieter Stevens van catering Variant zijn inspirerende ambassadeurs van het project die hun enthousiasme over lokale kwaliteit vertalen naar hun gerechten. Ze tonen dat een lokaal voedselsysteem mogelijk is, waarin boeren minder afhankelijk zijn van grote bedrijven en supermarktketens die elkaar beconcurreren, waarvoor de boer de prijs betaalt. Benieuwd naar dit project? Check www.solidagro.be/smaakvol Samen.

Steun aan de agro-ecologische beweging

Sinds 2022 bouwen we aan een Vlaamse agro-ecologische beweging. Het netwerk Voedsel Anders met haar dertig leden neemt de lead, wij ondersteunen hen met onder meer de organisatie van de festivals Kiemkracht en Food.Film.Fest. Naast beleidswerk en richting geven is voor zo'n beweging namelijk ook ontmoeting nodig. Wij nemen die rol graag op.

Dat we daar sterk in zijn bewijzen we verder met het initiatief De Landbouwbrigades, dat sinds 2021 boeren en burgers samenbrengt. Met 51 meewerkdagen in 2025, meer dan het dubbel van vorig jaar! We bedanken Wervel en FIAN Belgium die dit initiatief samen ons dragen, voor alweer een topjaar en een motiverende samenwerking.

Vooruitblik

Na 30 jaar eindigt deze zomer het verhaal van onze partner Dwagulu Dekkente met een terugkomreis van Senegalese jongeren naar België. Sinds 1996 maakten de inleefreizen en uitwisselingstrajecten tussen België, Burkina Faso en Senegal een grote indruk op alle deelnemers. De reizen maakten jongeren bewuster van hun plaats in onze maatschappij, en ruimer, in de wereld. Dat is de basis voor solidariteit, onderling begrip en respect.

Op zaterdag 8 augustus zetten we met een slotfeest de deelnemers van afgelopen jaren, hun families, vrijwilligers en sympathisanten die Dwagulu Dekkente een warm hart toedragen in de bloemetjes. Zonder hen was waren die 30 jaar nooit mogelijk geweest. Tijdens dit event maken we ook bekend hoe we met een nieuw initiatief blijven inzetten op internationale jongerenuitwisselingen. Benieuwd? Kom een kijkje nemen!

IMPACT IN CIJFERS

Op **51** meewerkdagen de handen uit de mouwen steken met maar liefst **171** brigadisten

300 leerlingen deden mee aan onze workshop rond zadensoevereiniteit op het festival Picknick Plein public

Van participatie tot nationale wetgeving: samenwerken loont

We zijn op de goede weg. In Bolivia boekten we in 2025 mooie vooruitgang in water-beheer en groeide de samenwerking rond agro-ecologie uit tot nieuw beleid, zelfs op nationaal niveau. Tegelijk organiseerden jongeren zich steeds sterker rond thema's als voedsel, water, milieu en participatie, en klinkt hun stem alsmar luider.

Agro-ecologische markt in Cochabamba, georganiseerd door het departementale comité voor duurzame voedselsystemen

In de dorpen Rodeo en Tholar in Pasorapa werd toegang tot water voor landbouw weer een stuk zekerder. De gemeenschappen namen er twee irrigatiesystemen in gebruik, waardoor tien gezinnen hun landbouw beter kunnen beschermen tegen droogte en onzekerheid.

“De irrigatiesystemen voorkomen dat meer gezinnen wegtrekken door de droogte. Nu is er meer zekerheid om eten te kunnen verbouwen en inkomsten te genereren.”

Ismael Ríos, burgemeester van Pasorapa

Ook in Pojo, waar onze partner Agrecol werkt, stond water-beheer centraal. De gemeente bracht bewoners, beleidsmakers en organisaties samen op een bijeenkomst (top) rond participatief waterbeheer, dat wil zeggen: iedereen heeft beslissingsrecht en inbreng, én de verantwoordelijkheid wordt gedeeld. Er is nu een gemeentelijke wet ter bescherming van watergebieden. Qua beleidswerk zijn we dus heel sterk bezig.

Verderop in Pílancho (gemeente Sacaba) zetten we met CENDA in op de natuur als bondgenoot. CENDA plantte er met de gemeenschap meer dan drie hectare bos aan, om de infiltratie van regenwater te stimuleren en erosie tegen te gaan.

Agro-ecologie op de gemeentelijke én nationale agenda

In Sacaba dienden partners CENDA en Agrecol samen met sociale organisaties en de gemeentelijke overheid een wetsvoorstel in om agro-ecologische productie te stimuleren. We hopen op een snelle goedkeuring. In Cochabamba wordt tegelijk gewerkt aan een gelijkwaardig voorstel op departementsniveau.

Deze vooruitgang volgt op de eerste departementale bijeenkomst rond agro-ecologische voedselsystemen, waar partners, ngo's en producenten een comité oprichtten. Samen bouwen ze aan een duurzamer voedselsysteem, onder meer via agro-ecologische markten.

Een belangrijke mijlpaal is de goedkeuring van de Nationale Strategie voor Agro-ecologie (ENA). Die kwam er na twee jaar werk van de nationale agro-ecologische beweging (MAB), ondersteund door Solidagro en met deelname van onze partners. De strategie zet in op gezond voedsel, milieubescherming, klimaat-actie en sociale inclusie.

Daarnaast legde de MAB, via een bezoek aan Peru, de basis voor samenwerking met het Agro-ecologisch Consortium van Peru (CAP) rond het opvolgen van pesticiden en kunstmest, consumentenbewustzijn en beleidsbeïnvloeding.

Empowerde jongeren

Met steun van Gaia Pacha verenigden meer dan 20 jongerenorganisaties zich in Juventud Consciente (opgericht in 2024). Ze werkten een agenda uit rond gezond voedsel, waterbeheer, milieueducatie en participatie. Ook brachten ze leerlingen van acht middelbare scholen samen om leermateriaal te ontwikkelen over agro-ecologie en milieu – van jongeren, voor jongeren.

Vooruitblik

In 2026 schakelt Agrecol een versnelling hoger. In de Cono Sur-regio ligt de focus op het vertalen van beleid naar actie op gemeentelijk niveau. In Cochabamba worden bestaande structuren versterkt, zodat ze de goedkeuring én uitvoering van agro-ecologisch beleid kunnen afdwingen.

Ook nationaal blijft de druk hoog: samen met bondgenoten en jongerenorganisaties blijft de MAB inzetten op de effectieve uitvoering van de Nationale Strategie voor Agro-ecologie.

IMPACT IN CIJFERS

1000 deelnemers gaven input voor de Nationale Strategie voor Agro-ecologie

400 leerlingen van **8** middelbare scholen werken aan mee aan sensibilisering en belangenbehartiging voor duurzaam waterbeheer en gezonde voeding

Bezoek aan een leerveld van APEDR in Yako

Boeren maken een vuist tegen de droogte

Van uienvelden in Nandiala tot herstelde gronden in Zabré: in 2025 won agro-ecologie zichtbaar terrein in Burkina Faso. 180 vrouwen en jongeren kregen toegang tot 8 hectare land, boeren verkochten samen 830 zakken uien en bijna 200 hectare uitgeputte bodem werd opnieuw vruchtbaar gemaakt. Tegelijk groeide het overleg tussen boeren, gemeenschappen en lokale overheden over een duurzaam landbouwmodel.

Vrouwencoöperaties die aan landbouw doen of voedsel verwerken worden verwelkomd op het festival 'Nourrir Durable'

We brachten dit jaar veel mensen samen rond agro-ecologie. In Zabré namen 400 deelnemers deel aan de Dag van de Agro-ecologie, waar boeren, lokale overheden, coöperaties en partnerorganisaties uitwisselden over samenwerking en klimaatverandering. In september bezochten 60 deelnemers een leerveld van APEDR in Yako. We sloten het jaar af met het festival 'Nourrir Durable' in Nandiala met partner AMUS, waar zo'n 420 mensen agro-ecologische producten van vrouwencoöperaties ontdekten.

Samenwerken loonde ook op de markt. In Yako verkochten 48 producenten samen 830 zakken uien. Dat bracht bijna 4.000 euro op en toonde hoe collectieve verkoop boeren sterker maakt en betere prijzen kan opleveren. We zijn ook trots op de vrouwen die, met steun van APEDR, de uienteelt in Yako hebben omgevormd tot een agro-ecologisch succesverhaal. Met natuurlijke mest en bestrijdingsmiddelen telen zij uien van hoge kwaliteit.

"We zijn trots op de vastberadenheid van de boerinnen die de uienteelt tot een agro-ecologisch succes hebben gemaakt. Dankzij hun collectieve strategie zijn ze nu belangrijke spelers in de lokale ontwikkeling."

Alain Traoré, landenvertegenwoordiger Solidagro

In actie voor weerbare landbouw

Klimaatverandering zorgt voor langere droge periodes enerzijds en heviger regenval anderzijds. Om daarmee om te gaan herstellen boeren met de steun van Solidagro en partner APEDR zo'n 200 hectare aangetaste grond in Yako en Mogtédou. Ze gebruiken onder meer de halvemaaan-techniek: met een schop ondiepe halve cirkels graven en vullen met compost, zodat regenwater er in de bodem kan trekken. Landbouwer Issa uit Yako getuigt: "We moeten de woestijn voor zijn, anders gaan we honger lijden." Zijn oogst werd jarenlang kleiner door droogte. Door stenen dammetjes, compost en het planten van bomen blijft regenwater langer in de bodem, wordt de grond weer vruchtbaarder en zijn gewassen beter bestand tegen droogte.

Oogst

2025 was soms moeilijk. Hevige regenval en overstromingen zorgden voor oogstverliezen, vooral bij uien en andere groentes. Het belang van aangepaste landbouw werd pijnlijk duidelijk.

De nationale context zorgde soms voor administratieve vertraging maar de samenwerking met lokale overheden bleef constructief. In Nandiala leidde het nationale beleid rond meer eigen voedselvoorziening zelfs tot extra aandacht voor agro-ecologische praktijken en meer betrokkenheid van de gemeenschap.

Vooruitblik

In 2026 versterken we wat we hebben opgebouwd in de voorbije jaren. We blijven inzetten op technische begeleiding van producenten en op beleid voor agro-ecologie op gemeenteniveau. We kijken ook uit naar de nieuwe samenwerking met de organisatie Béo-Neere Agroécologie, die vanaf 2027 van start gaat.

IMPACT IN CIJFERS

200 hectare aangetaste landbouwgrond hersteld in Mogtédou en Yako

420 deelnemers aan het festival 'Duurzame voeding' in Nandiala

Tyfoons en onderdrukking voor veerkrachtige Filipijnen

We ondersteunen de gemeenschap van Sitio Bakwit om meer inkomsten te genereren uit suikerriet.

Filipijnse boeren stonden onder zware druk dit jaar. Het klimaat slaat steeds harder toe: tyfoons en overstromingen spoelen oogsten weg en bedreigen het inkomen van hele families. Tegelijk worden boeren die opkomen voor hun rechten geïntimideerd. Schendingen van boerenrechten maken agro-ecologie bijna onmogelijk: zonder landzekerheid, zonder toegang tot eigen zaden en zonder het recht om zich te organiseren, kunnen boeren geen duurzame landbouw opbouwen.

Onze partners laten zich niet tegenhouden, te meer omdat de noodzaak van agro-ecologie altijd duidelijker wordt. Agroecology X organiseerde zes beurzen waar boeren en in totaal maar liefst 278 organisaties samenkwamen om lokale, biologische producten te verkopen en te sensibiliseren over agro-ecologie. De beurzen brengen het belang van boerenrechten en lokale voedselsystemen onder de aandacht.

Op beleidsniveau begon partner PNFSP (Philippine Network of Food Security Programmes) samen te werken met de Commission on Human Rights om voedselzekerheid te verdedigen. Ze startten een platform waar maatschappelijke organisaties en mensenrechtenexperts inzichten delen en strategieën uitwerken om de groeiende problemen rond honger en ongelijkheid aan te pakken. In 2025 leden 20,1% van de Filipijnse burgers honger.

40 kaarsjes

We vierden ook de 40ste verjaardag van partner MASIPAG, een van de belangrijkste boerenbewegingen in het land die maar liefst 35.000 leden telt. MASIPAG koos een nieuwe raad van bestuur

en keurde haar toekomstplan goed. Daarmee bevestigde de beweging haar engagement voor 'boerenlandbouw': landbouw die niet bepaald wordt door grote bedrijven, maar door boeren zelf, met respect voor hun rechten op zaden, het milieu en een waardig inkomen.

Agro-ecologie als onderzoekveld

Bijzonder trots zijn we op de publicatie van het rapport *Barriers and Pathways* met Ibon Foundation en de vier Filipijnse partners. Dit onderzoek, gesteund door het Vlaams Internationaal Klimaatactieprogramma, brengt in kaart welke hindernissen agro-ecologie vandaag afremmen en welke kansen er zijn om deze duurzame aanpak op grotere schaal in te zetten als antwoord op de klimaatcrisis.

Gemeenschap bouwt watertank

Suikerriet is een belangrijk gewas in de Filipijnen, maar familiale boeren en boerinnen verdienen er vaak weinig aan. Grote bedrijven kopen hun oogst goedkoop op, lokale verwerking ontbreekt.

“Als grootmoeder ben ik blij dat ik mijn kennis en praktijken kan doorgeven aan mijn kinderen en kleinkinderen. Ook de strijd voor ons land en ons levensonderhoud horen daarbij.”

Virginia Nazareno, boerin en lid van MASIPAG

Daarom ondersteunen we met onze partner CDPC (Center for Development Programs in the Cordillera) en Provincie Oost-Vlaanderen boeren en boerinnen in Sitio Bakwit (Kalinga) om meer te halen uit hun oogst. Met onze steun volgden ze bijvoorbeeld een training in het maken van muscovado-suiker – een natuurlijke, ongeraffineerde suiker – met een nieuwe pers voor suikerriet.

Klimaat en repressie zetten boeren onder druk

Zware tyfoons en overstromingen hebben in heel de Filipijnen boerderijen verwoest en schade toegebracht aan oogsten, vee en infrastructuur, ook in regio's waar onze partners actief zijn zoals Bicol en de Visayas. De gevolgen laten zich voelen tot in de markt: voedselprijzen stijgen en steeds meer gezinnen kampen met honger (zie boven). Dat maakt de nood aan klimaatbestendige, door boeren gedragen oplossingen zoals agro-ecologie urgenter dan ooit.

Tegelijk staat het maatschappelijk middenveld onder grote druk. Minstens 73 mensenrechtenverdedigers, ontwikkelingswerkers en boeren werden strafrechtelijk vervolgd onder de anti-terroriswet, de rekeningen van 17 ngo's werden geblokkeerd. Hierdoor wordt het voor organisaties steeds moeilijker om kwetsbare gemeenschappen te blijven ondersteunen.

Die repressie is ook voelbaar op het werkterrein van onze partner CCNCI (Climate Change Network for Community-based Initiatives). In de provincie Albay werden medewerkers van CCNCI-lidorganisatie TABI publiek als 'communisten' bestempeld via posters, precies op het moment dat zij noodhulp boden aan gemeenschappen die zwaar waren getroffen door opeenvolgende tyfoons. Dat illustreert hoe zelfs humanitaire inzet in een klimaat van intimidatie onder druk komt te staan.

Vooruitblik

In 2026 zullen we via Agroecology X meer beurzen in scholen, kerken en gemeenschapscentra organiseren. We rekenen daarvoor op meer intense samenwerking met lokale besturen.

We zullen samen met onze partners blijven investeren in onderzoek, zoals met het rapport *Barriers and Pathways*, omdat agro-ecologie voortdurend geëvalueerd moet worden en niet alleen een beweging is, maar ook een volwaardige wetenschap.

Vanaf 2027 stappen we in het nieuwe consortium Food Systems Alliance. Hiervoor zullen we meer samenwerken met Sum-pay Mindanao en Entraide et Fraternité. De vier lokale partners blijven dezelfde als in het huidige programma: CCNCI, MASIPAG, CDPC en PNFSP. We zijn nu volop bezig om het nieuwe programma voor te bereiden.

De partners van Solidagro bij één van de beurzen van Agroecology X in Quezon City

IMPACT IN CIJFERS

278 organisaties namen deel aan een reeks agro-ecologische beurzen georganiseerd door Agroecology X

32 gemeenschappen en **42** burgerorganisaties hebben zich geëngageerd om agro-ecologie te promoten

19.366 burgers hebben deelgenomen aan campagnes en activiteiten

Van 1 veld naar 17 dorpen: hoe verandering zich verspreidt

Met maar liefst 65 terreinen waar boeren agro-ecologie toepassen, is onze vooruitgang in Mali goed zichtbaar. Het resultaat: betere oogsten en meer vruchtbare bodems. We merken in de praktijk dat agro-ecologie meer is dan een landbouwtechniek, het versterkt ook de organisatiekracht van boeren en boerinnen.

Vorming van Terre Douce D'Afrique in de gemeente Bouta

Onze partner Terre Douce d'Afrique (TDA) heeft haar leervelden doen groeien tot ontmoetingsplaatsen waar landbouwers samen experimenteren met agro-ecologische praktijken. Pakuy Katamé van de coöperatie Djuiguissèmè is een van de 400 boeren die via TDA aan agro-ecologie doet: "Dankzij compost en de zaï-techniek zijn onze oogsten verdubbeld en onze gronden vruchtbaarder geworden."

De dynamiek werkt aanstekelijk. Onze andere partner, GAAS Mali, legde 60 leervelden aan in 15 dorpen. Hun succes inspireerde 17 naburige dorpen om meer agro-ecologisch te werken. Wanneer gemeenschappen zelf de meerwaarde ervaren, verspreidt verandering zich van dorp tot dorp.

Sterke boerinnencoöperaties

GAAS Mali begeleidde 31 boerinnencoöperaties bij het opstellen van actieplannen en begrotingen. De coöperaties organiseren gezamenlijke spaar- en leensystemen, investeren samen en verdelen nadien de winst. Zo versterken ze hun inkomen én hun positie in de markt, maar ook hun zelfvertrouwen en besluitvaardigheid nemen toe.

In het dorp Déla hielp een derde partner, ARAFD, boerinnen bij de aanleg van een graanvoorraad van 7 ton. Waar ze vroeger tussen juni en augustus niets konden verkopen, is er nu het hele jaar door een inkomen. Dat betekent meer stabiliteit voor gezinnen, minder kwetsbaarheid in moeilijke periodes en een groter gevoel van economische zekerheid en zelfstandigheid.

Zonder grond geen voedsel

ARAFD steunde tien dorpscommissies om landbouwgrond te beheren en conflicten rond land op te lossen. "Er is steeds minder landbouwgrond beschikbaar, terwijl de noden blijven groeien. Agro-ecologie helpt ons om het land dat we hebben beter te beschermen en benutten", getuigt Mamadou Cissé, dorpschef van Mamaricissébougou.

Duidelijke impact

Van leervelden tot graanvoorraden, van actieplannen tot dorpscommissies: deze initiatieven zorgen voor meer inkomsten, meer zelfbestuur en sterkere gemeenschappen. Op het terrein zien we meer vertrouwen, meer samenwerking en motivatie om te blijven kiezen voor landbouw als toekomst.

Wederzijds vertrouwen

Natuurlijk waren er uitdagingen. Door het tekort aan brandstof en een onveilige context konden partners niet altijd coöperaties bezoeken, met soms administratieve vertraging tot gevolg. Gelukkig was er veel wederzijds vertrouwen. Doorheen de jaren hebben we samen een systeem opgezet om kennis door te geven, waardoor gemeenschappen zelfstandig verder kunnen.

Vooruitblik

Eind 2026 loopt ons vijfjarig programma af. Dat betekent niet het einde van de financiering, maar we zetten in op meer autonomie voor coöperaties en gemeenschappen, en op sterkere lokale netwerken.

GAAS Mali plant 30 nieuwe leervelden en zal sensibiliseren rond agro-ecologie. ARAFD zet haar werk met coöperaties verder, begeleidt hen naar grotere netwerken en stimuleert samenwerking tussen dorpen om kennis en middelen te delen.

Boeren- en boerinnencoöperatie die we via Terre Douce D'Afrique ondersteunen in Fangasso

IMPACT IN CIJFERS

401 landbouwers passen agro-ecologie toe via vormingen van partner Terre Douce D'Afrique, een stijging van 36,9 % tegenover 2024

38 coöperaties hebben samen **20.885** euro gespaard voor meer economische autonomie

Partnerontmoetingen en schoolmaaltijden met impact

In 2025 zetten we in Senegal de eerste internationale permacultuuropleiding in West-Afrika op poten – permacultuur: een agro-ecologische landbouwmethode die natuurlijke ecosystemen nabootst. Het begin van iets moois en vooral van meer promotie van agro-ecologie in de regio. Ook andere projecten met lokale overlegplatformen, schoolkantines en opleidingen voor vrouwelijke landbouwers verliepen vlot.

In juli 2025 kwamen we samen met onze partners uit Burkina Faso, Mali en Senegal op de demoboerderij Ferme des 4 Chemins in Toubab Dialao. Voor het eerst ontmoetten tien partnerorganisaties elkaar daar in levenden lijve. Drie dagen lang wisselden we ervaringen uit over fondsenwerving, de rol van jongeren en vrouwen en manieren om samen meer impact te creëren.

Het was ook een moment om stil te staan bij wat gelijkwaardig partnerschap betekent. Door naar elkaar te luisteren, lokale kennis centraal te zetten en beslissingen samen te nemen, bouwen we aan een samenwerking waarin iedereen een stem heeft.

Primeur: eerste PDC-opleiding in West-Afrika

Op dezelfde plek volgde meteen een primeur: de eerste internationale Permaculture Design Certificate-opleiding (PDC) in West-Afrika. Van 19 tot 28 juli namen collega's van verschillende partnerorganisaties deel aan deze intensieve opleiding, die we organiseerden samen met Earth Allies Restoration Network (EARN).

Tijdens de training gingen theorie en praktijk hand in hand. De deelnemers leerden hoe je water beter kan vasthouden in het landschap, bijvoorbeeld met swales, en hoe bomen een plaats krijgen in regeneratieve landbouwsystemen. De opleiding vertrekt vanuit de principes van permacultuur, waarbij de natuur het vertrekpunt vormt voor veerkrachtige landbouwsystemen.

De samenwerking met Ferme des 4 Chemins opent nieuwe kansen om agro-ecologie te verspreiden in West-Afrika. Vanaf 2026 willen we er elk jaar twee internationale PDC-opleidingen organiseren voor landbouwers en organisaties uit de regio.

Van het veld naar de schoolbank

Onze samenwerking met partner ANPDI leverde ook tastbare resultaten op. In de gemeenten Keur Samba Gueye en Toubacouta ondersteunden we zes schoolkantines om maaltijden te bereiden voor 1.058 leerlingen.

De eerste Permaculture Design Certificate (PDC) cursus in West-Afrika

De kantines werken met voedzame producten uit de regio. De gemeenschap en donoren droegen bij met melk, gierst, rijst en financiële steun. Zo konden de leerlingen 150 keer van een lekkere maaltijd genieten, terwijl lokale landbouwers een nieuwe afzetmarkt kregen.

Vrouwen voortrekkers in agro-ecologie

Boerinnen spelen een sleutelrol in de agro-ecologische transitie. In zeventien moestuinen in de regio Toubacouta kregen vrouwen opleidingen in milieuvriendelijke landbouw die beter bestand is tegen klimaatverandering. Ze leerden plantaardige mest maken, zoals compost op basis van moringa, en plagen bestrijden met natuurlijke middelen van planten zoals neem, papaja en knoflook.

In het dorp Santama zijn de resultaten al zichtbaar. Vrouwen telen er verschillende groenten en gebruiken natuurlijke middelen tegen plagen. Vooral de oogst van tomaten en bittere aubergines is dit seizoen sterk toegenomen.

De gemeenschappelijke moestuinen hebben een gezonde bodem die veel voedingsstoffen biedt en de oogst is onbespoten. Naast extra inkomsten, zorgen ze ook voor een grotere samenhang in de dorpsgemeenschappen.

Vooruitblik

Ferme des 4 Chemins is een belangrijke referentie voor agro-ecologische kennis in Senegal. In het volgende programma wordt de boerderij een structurele partner. We bedanken ook CNCR en ANPDI voor hun engagement, dat zorgde voor een sterke samenwerking en concrete resultaten op het terrein.

IMPACT IN CIJFERS

1.058 leerlingen bereikt met gezonde lokale schoolmaaltijden

25 leidsters van producentenorganisaties uit **17** regio's hebben een agro-ecologische opleiding gevolgd

Dit land is van ons: landbouw als antwoord op onderdrukking

Vrijwilligers installeren een irrigatiesysteem op een boerderij in Far'kha. De oogst wordt verwerkt door een vrouwengroep met wie onze partner Bisan samenwerkt. Foto uit 2024.

Ondanks beperkte bewegingsvrijheid, waterschaarste en herhaalde aanvallen op boerderijen, blijft onze partner Bisan bouwen aan verandering. Met agro-ecologie als basis versterken ze de voedselzekerheid én de veerkracht van lokale gemeenschappen. Dankzij hun werk kunnen vandaag al meer dan 100 gezinnen zelf veilig en duurzaam voedsel produceren.

Bisan werkt zowel met professionele boeren als met mensen die meer oogst uit hun eigen tuin willen halen. Die moestuinen zijn van onschatbare waarde: ze zorgen niet alleen voor voedsel op tafel, maar ook voor een (extra) inkomen nu de economische situatie op de Westbank heel moeilijk is.

Vrouwen versterken voedselsoevereiniteit

Sinds 7 oktober 2023 (de aanslagen van Hamas en het begin van de genocide) verloren heel wat mannen hun job, waardoor vrouwen vaker de belangrijkste kostwinnaar zijn. Met gerichte training versterkt Bisan hen om verwaarloosde stukken grond om te vormen tot productieve tuinen. Ze leren agro-ecologische technieken en krijgen ondersteuning van ervaren boeren, die advies blijven geven waar nodig. Zo groeien deze tuinen uit tot sterke, veerkrachtige plekken die gezinnen voeden én een inkomen opleveren.

“Ik heb het gevoel dat mijn werk ertoe doet, en dat ik zelfredzaam ben door mijn boerderij”

Ruwaida, boerin uit Far'kha die de opleiding volgde

Al doende leren

Ook belangrijk dit jaar was de opstart van drie modelboerderijen in Far'kha, Madama en Kafr Ni'ma. Die dienen als opleidingsplekken, waar in 2025 113 deelnemers leerden over onder meer bodemgezondheid, waterbeheer, gewasdiversiteit en natuurlijke manieren om plagen te bestrijden.

IMPACT IN CIJFERS

100 families halen voeding uit nieuwe of opgewaardeerde moestuinen.

113 mensen volgden een training rond agro-ecologie

Daarnaast kwamen er ook nieuwe initiatieven, zoals een demonstratieperceel voor bananenteelt in Jericho en het herstel van een biologische boerderij in Al-Mughayyir. Zulke plekken tonen concrete alternatieven voor het overmatig gebruik van pesticiden.

Aanhoudende druk

Waar Bisan het meest trots op is? Dat mensen, ondanks alles, opnieuw voor hun land kiezen. In een context van landonteigening, invallen en vernieling blijven boeren hun grond bewerken. Aseel Tork van Bisan vertelt: “Ons project met Solidagro hielp boeren om op hun landgoed te blijven, ondanks de aanhoudende druk om weg te gaan. Tegelijk bouwen we verder aan onze langetermijndoelstelling: voedselsoevereiniteit.”

De uitdagingen zijn groot. De bezetting heeft een zware impact op landbouw: bewegingsbeperkingen, waterschaarste en vernielingen van infrastructuur en gewassen maken het werk moeilijk. Zo werd o.a. een kwekerij in brand gestoken en werden tuinen van boeren vernietigd. Dat zorgt niet alleen voor praktische problemen, maar ook voor veel stress en onzekerheid.

Agro-ecologie is nodig

Toch houdt dat het werk niet tegen. Integendeel: het maakt duidelijk hoe belangrijk het is om boeren te versterken en hen te ondersteunen om op hun land te blijven. Onder meer via agro-ecologie. Stap voor stap bouwen boeren, organisaties en gemeenschappen aan sterkere agro-ecologische netwerken.

Vooruitblik

De komende jaren zullen de resultaten nog zichtbaarder worden. Gewassen die nu geplant zijn, zullen volop produceren, waardoor de impact op voedselzekerheid en inkomen duidelijker wordt. Tegelijk blijft het belangrijk om nieuwe gezinnen en tuinen te ondersteunen, zodat steeds meer mensen kunnen aansluiten bij deze beweging.

Don't stop talking about Palestine: solidariteit in België

Wie ons volgt via nieuwsbrief of sociale media, weet dat we als middenveldorganisatie én als deel van de internationale gemeenschap onze verantwoordelijkheid willen nemen. In een wereld vol onderbelichte conflicten blijven we de genocide aanklagen in Palestina, een van onze partnerlanden. Een overzicht van 2025.

Sinds 7 oktober 2023 doodde het Israëlische leger meer dan 72.253 Palestijnen. (bron: UNRWA, 18 maart 2026). Aan Israëlische kant doodde Hamas zo'n 1.400 Israëli's bij de aanslagen van 7 oktober 2023 (bron: ACLEDDATA). Over de dodentol in Israël sindsdien zijn er weinig cijfers te vinden.

Teken het burgerinitiatief om de EU-Israël-associatieovereenkomst op te schorten

Zolang oorlogsmisdaden onbestraft blijven en de kolonisatie van de Westelijke Jordaanoever verdergaat, blijft dit geweld zich herhalen. Daarom namen we op 26 januari, 11 mei en 15 juni in Brussel deel aan de nationale protesten voor Palestina. We sloten aan bij onze koepel 11.11.11. en hun actie 'Trek de rode lijn voor Gaza'. Daarnaast zakten maar liefst 111.000 mensen af.

Sinds het begin van de escalatie zijn we blijven bekijken hoe we onze Palestijnse partner Bisan maximaal kunnen blijven steunen, zeker omdat de aanvallen op de Westelijke Jordaanoever sterk zijn toegenomen sinds 7 oktober 2023. Tegelijk zetten we in op pro-Palestijns beleid binnen de sector van internationale samenwerking en via het netwerk Coalitie tegen Honger, met aandacht voor toegang tot voedsel.

Acties in onze thuisstad

Naast het ondersteunen van de wekelijkse protesten van Sint-Niklaas Tegen Racisme, die 26 keer doorgingen, organiseerden we in april Break the Cycle met Oxfam Sint-Niklaas. Deze fietstocht van 40 km – de lengte van de Gazastrook – bracht de genocide onder de aandacht in het Waasland. Tijdens de tocht brachten we getuigenissen en extra duiding. We sloten af met slam poetry en Palestijnse hapjes.

Een dag later volgde, in het kader van het MOOOV-festival, een uitverkochte vertoning van *No Other Land*, een beklijvende documentaire over het leven op de Westelijke Jordaanoever. Na de film volgde een reflectief panelgesprek met persoonlijke perspectieven op de aanhoudende onderdrukking van Palestijnen. Ook een Andere Joodse Stem bracht een getuigenis. Bedankt aan alle aanwezigen en partners: Avansa Centraal Vlaanderen, Compagnie Cordial, Oxfam Sint-Niklaas en MOOOV.

Nog in Sint-Niklaas organiseerden we een expo over hulpverleners in Gaza, met foto's van onze partner Viva Salud. We toonden ook kunst van kinderen uit Gaza (project HOPE), waarvan prints verkocht werden om activiteiten met kinderen te kunnen blijven doen. De expo bood jongeren een ingang tot gesprek via kunst. In totaal bezochten 12 klassen de tentoonstelling.

Politici talmen, burgers laten zich horen

In september, na bijna twee jaar onnoemelijk leed, was voor tal van Belgische burgers de maat vol. Ze schreven een burgerwetsvoorstel met daarin onder meer de erkenning van de genocide, vervolging van oorlogsmisdaden, een embargo tegen producten

uit Israël en de erkenning van Palestina. Wij steunden en deelden dit sterke initiatief. Met 40.464 handtekeningen haalde het ruim de drempel van 25.000, waardoor het voorstel in het parlement moet worden behandeld.

Tot slot steunen we het Europees burgerinitiatief om de Israël-associatieovereenkomst op te schorten. Die hoeksteen van de economische banden tussen de EU en Israël is gebaseerd op respect voor mensenrechten, die vandaag ernstig geschonden worden. **Je kan nog steeds tekenen via https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2025/000005_nl**. Zoveel onschuldige slachtoffers: het mag nooit normaal worden. De brede steun die we voelen, geeft kracht om dit blijvend onder de aandacht te brengen.

Solidagro nam deel aan de nationale protestacties in Brussel

Opening van de expo Zorg en verzet in Gaza

2025 IN CIJFERS

De operationele inkomsten

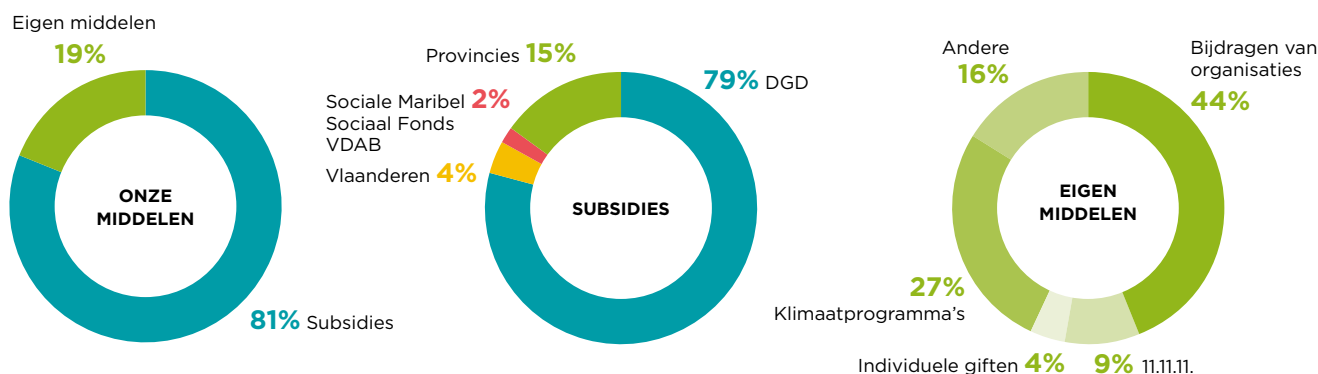
81% van de operationele inkomsten van 2025 waren subsidies.

De subsidies bestonden vooral (voor 79%) uit federale middelen van het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD) en uit middelen van de provincie Oost-Vlaanderen (voor 15%). De provincie steunde vooral onze projecten in de Cordillera-regio in de Filipijnen met een budget van 383.000 euro.

De eigen middelen staan in voor de overige 19% van onze operationele inkomsten. Het gaat vooral om bijdragen van stichtingen, organisaties en individuele donateurs, en inkomsten uit kli-

maatprogramma's en verhuur. 53% komt uit bijdragen van organisaties (inclusief 11.11.11) en 27% uit klimaatprogramma's, die samen op een structurele manier een deel van de programma's in de partnerlanden ondersteunen.

De operationele inkomsten en kosten zijn met 11% gedaald tegenover 2024 door een lagere uitvoering van onze programma's en projecten. In vergelijking met het budget hebben we 7,7% minder uitgevoerd dan voorzien.

OPERATIONELE INKOMSTEN	2025	2024
SUBSIDIES	2.495.642,08	2.852.041,17
DGD	2.032.614,63	2.070.889,69
Provincies	383.000,00	287.000,00
Sociale Maribel/Sociaal Fonds/VDAB	44.232,45	42.020,39
Vlaanderen	64.401,91	95.309,09
Steden en gemeenten	14.655,53	11.226,47
Diverse	0,00	90,29
Projectsaldo van vorig boekjaar	306.354,70	651.859,94
Overdracht projectsaldo naar volgend boekjaar	-349.617,15	-306.354,70
EIGEN MIDDELEN	586.152,19	607.586,54
Bijdragen van organisaties	239.188,51	320.637,34
11.11.11.	50.767,65	46.857,61
Inkomsten educatieve activiteiten	2.330,00	358,06
Individuele giften	22.386,28	26.567,53
Klimaatprogramma's	213.594,10	126.586,61
Inkomsten diversen	91.511,61	79.872,12
Overdracht van vorig boekjaar	30.505,03	37.212,30
Overdracht naar volgend boekjaar	-64.130,99	-30.505,03
TOTAAL	3.081.794,27	3.459.627,71

Het is een strategische keuze om te **werken aan een lagere afhankelijkheid van federale subsidies** door spreiding van onze inkomsten en groei van onze eigen middelen te realiseren.

In de tabel hiernaast staat het aandeel van de federale subsidies tegenover de totale operationele inkomsten (in duizenden euro). We vergelijken het gemiddelde van de vorige programmaperiode ('17-'21) van federale subsidies tegenover de huidige periode ('22-'26).

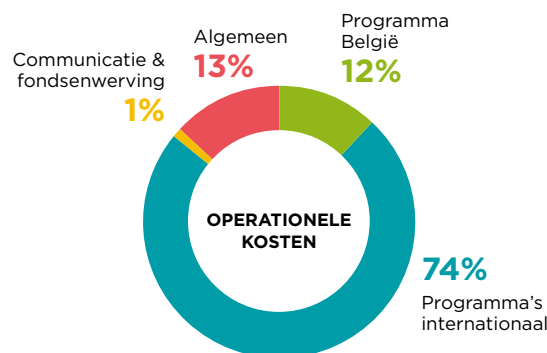
	2017-2021	2022-2025
Totale inkomsten	2.298	2.927
Deel federaal	1.605	1.938
Federaal in %	69,85%	66,20%

Het aandeel federale subsidies in de totale inkomsten is gedaald van 69,85% naar 66,20% tegenover onze vorige programmaperiode.

De bestemming van het geld

86% van onze operationele kosten waren kosten voor onze Belgische en internationale programma's. 14% daarvan ging naar algemene administratie, communicatie en fondsenwerving.

Zoals bij de inkomsten was er een daling in die kosten door een gedaalde uitvoering van de programma's en projecten.

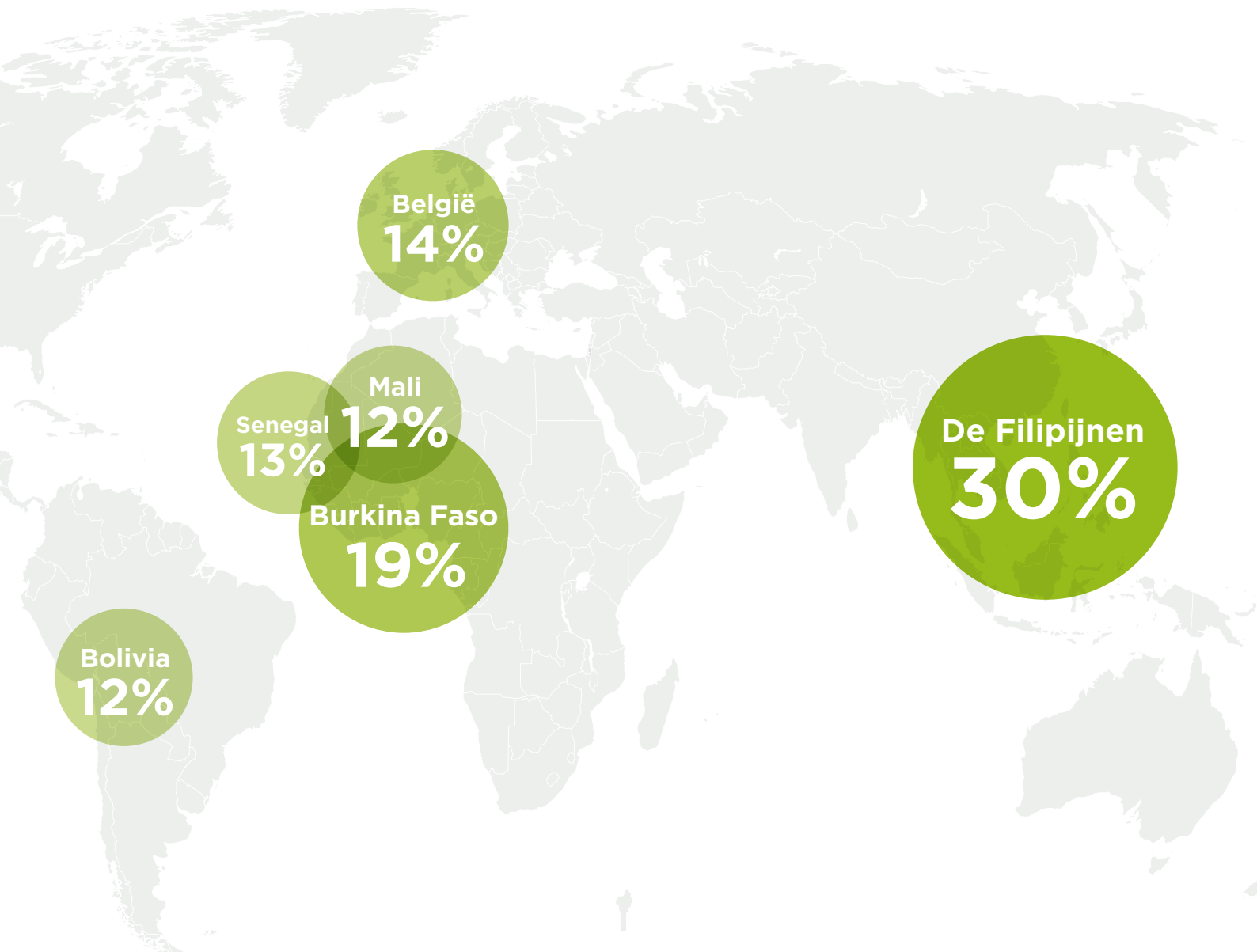
OPERATIONELE KOSTEN	2025	2024
PROGRAMMA BELGIË	379.422,84	373.187,34
Werkingskosten educatie	101.021,67	92.901,48
Personeel	278.401,18	280.285,86
PROGRAMMA'S INTERNATIONAAL	2.287.333,98	2.741.431,19
Kosten in België voor internationale programma's	105.260,15	51.275,67
Beheer internationale programma's	46.230,26	73.796,73
Lokaal personeel	241.437,50	206.327,68
Personeel België voor internationale programma's	311.418,29	244.280,57
Uitgaven partners internationale programma's	1.582.987,78	2.165.750,54
COMMUNICATIE & FONDSSENWERVING	17.785,09	15.075,31
Fondsenwerving	9.114,62	5.291,45
Tijdschrift, website en andere	122,75	1.562,35
Personeel	8.547,72	8.221,51
ALGEMEEN	389.985,02	323.909,53
Algemene werkingskosten	93.613,23	67.522,26
Afschrijvingen gebouwen, IT ea	51.982,49	44.970,95
Personeel	232.389,30	211.416,32
Voorziening DGD	12.000,00	0,00
TOTAAL	3.074.526,94	3.453.603,37

Van elke 10 euro van onze uitgaven gaat 8,6 euro naar de uitvoering van onze programma's en projecten.

Naar welke partnerlanden gaat het geld?

44% van de middelen gaat naar 3 landen in West-Afrika (Burkina Faso 19%, Mali 12% en Senegal 13%), 30% gaat naar de Filipijnen, 12% naar Bolivia en 14% naar België. De financiering van het programma Palestina gebeurt via het gemeenschappelijk programma met Viva Salud.

UITGAVEN PARTNERLANDEN	2025	2024
België	379.422,84	373.187,34
Bolivia	309.480,24	359.129,65
Burkina Faso	501.235,75	745.358,06
Filipijnen	810.160,00	814.380,64
Mali	308.687,24	476.707,09
Senegal	357.770,73	345.855,74
TOTAAL	2.666.756,81	3.114.618,53

Het resultaat

Het bedrijfsresultaat of het operationeel resultaat bedroeg 7.267,33 euro. Samen met het financieel en het uitzonderlijk resultaat sloten we 2025 af met een winst van 7.584,02 euro. Na verrekening met het overgedragen verlies van 2024 komen we op een winst van 4.969,81 euro dat we toevoegen aan het sociaal passief (zie balans).

Ondanks de hoge loonindexeringen en de kostenstijgingen van de laatste jaren konden we een kleine winst behouden.

HET RESULTAAT	2025	2024
Bedrijfsresultaat	7.267,33	6.024,33
Financieel resultaat	543,97	1.461,27
Uitzonderlijk resultaat	-227,28	0,00
TOTAAL	7.584,02	7.485,61
Toevoeging/onttrekking reserves	4.969,81	0,00
Overgedragen resultaat	2.614,21	7.485,61
TOTAAL	0,00	0,00

De balans

Het balanstotaal is gedaald met 337.073 euro, vooral door de terugbetaling van subsidies uit vorige programma's. Bij de activa zagen we die daling vooral bij de liquide middelen (402.173 euro). Bij de passiva was de belangrijkste verandering dus een daling met 280.479 euro in terug te betalen subsidies.

De balans toont een gezonde financiële situatie, zowel qua liquiditeit als solvabiliteit. Liquiditeit is de mogelijkheid om de schulden op korte termijn te kunnen terugbetalen; solvabiliteit is de verhouding van het eigen vermogen tegenover het totale vermogen.

ACTIVA	2025	2024	PASSIVA	2025	2024
VASTE ACTIVA	347.045,97	363.970,78	EIGEN VERMOGEN	331.056,62	323.472,60
Immateriële vaste activa	0,00	0,00	Fondsen van de vereniging	28.118,54	28.118,54
Materiële vaste activa	345.559,00	362.483,81	Bestemde Fondsen	302.938,08	297.968,27
Gebouwen	317.512,86	362.483,81	Fonds projecten	136.677,30	136.677,30
Installaties, uitrusting	0,00	0,00	Sociaal Passief	166.260,78	161.290,97
Machines	0,00	0,00	Overgedragen winst (verlies)	0,00	-2.614,21
Informatica	0,00	0,00	VOORZIENINGEN	24.000,00	12.000,00
Meubilair en kantoormaterieel	28.046,14	0,00	SCHULDEN	769.822,11	1.126.479,82
Overige materiële vaste activa	0,00	0,00	Schulden op meer dan 1 jaar	103.955,87	134.617,08
Financiële vaste activa	1.486,97	1.486,97	Kredieten Gebouwen	103.955,87	134.617,08
Borgtochten en vooruitbetalingen	1.486,97	1.486,97	Schulden op ten hoogste 1 jaar	653.941,24	932.550,81
VLOTTENDE ACTIVA	777.832,76	1.097.981,64	Kredieten gebouwen	30.645,04	30.038,19
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	331.350,23	334.869,39	Handelsschulden	49.640,61	68.650,97
Handelsvorderingen	71.438,12	86.421,31	Belastingen, bezoldigingen, sociale lasten	112.750,89	108.262,85
Te ontvangen subsidies	76.491,01	4.147,40	Terug te betalen subsidies	0,00	280.478,71
Diverse vorderingen	183.421,10	244.300,68	Over te dragen subsidies & bijdragen	371.806,96	365.357,52
Liquide middelen	107.001,61	509.174,89	Eigen bijdragen volgend boekjaar	64.130,99	30.505,03
Overlopende rekeningen	339.480,92	253.937,36	Diverse schulden	24.966,75	49.257,54
TOTAAL ACTIVA	1.124.878,73	1.461.952,42	Overlopende rekeningen	11.925,00	59.311,93
			TOTAAL PASSIVA	1.124.878,73	1.461.952,42

De balans toont een gezonde financiële situatie, zowel qua liquiditeit als solvabiliteit.

Vooruitblik

Inschrijvingen Ballonloop 2026 geopend

Zin in een uitdaging én een kans om boeren wereldwijd een duwtje in de rug te geven? Loop, wandel of wheel op zondag 6 september mee met de Solidagro ploeg tijdens De Ballonloop in Sint-Niklaas! Schrijf je in via www.solidagro.be/ballonloop voor de 5 of 10 kilometer en start je eigen actiepagina om steun in te zamelen. Met je deelname zet je je letterlijk en figuurlijk in voor het recht op voedsel voor iedereen. Uiteraard ben je ook welkom om onze sporters te sponsoren of tijdens de loop te komen supporteren.

6 internationale organisaties bundelen de krachten

Je las het al op verschillende plekken in het jaarverslag: na het programma 2022-2026 met de mensenrechtenorganisaties Viva Salud, FIAN Belgium en Quinoa, kiezen we vanaf 2027 volledig voor de kaart van de agro-ecologie. Enter Food Systems Alliance, een gloednieuw consortium met maar liefst zes partners die werken rond duurzame voedselsystemen. We staan te popelen!

Onderteken
het Europees
burgerinitiatief

Najaarscampagne Good Food 4 All

Samen staan we sterk. Onze twee vorige najaarscampagnes waren al samenwerkingen met Europese coalities, rond zadensoevereiniteit. Maar nu trekken we het breder. Onze campagne zal het Europees burgerinitiatief Good Food 4 All steunen. Het doel is om 1 miljoen handtekeningen in te zamelen zodat dit moet voorkomen voor de Europese Commissie. Op sociale media zullen we aan een zo breed mogelijk duidelijk maken wat de impact is van het huidige voedselsysteem in de supermarkt en in ons dagelijkse leven. Je kan nu al tekenen via www.solidagro.be/eci.

Eerste uitwisseling tussen Marokko en België

Komende zomer reist een groep van 10 jonge vrijwilligers naar Marokko voor een Erasmus+ uitwisseling met onze nieuwe partner Permarif. Het is de start van nieuwe uitwisselingstrajecten die we vanaf zomer 2027 zullen organiseren met telkens andere leerlingen uit de derde graad van het secundair onderwijs. Na meer dan 25 jaar uitwisselingen tussen België, Senegal en Burkina Faso komt er dus een nieuwe regio bij! Centrale thema's blijven interculturaliteit en agro-ecologie. Benieuwd naar onze nieuwe jongerenwerking? Bezoek onze website of kom naar ons zomer-event op 8 augustus.

Rond het kampvuur

Op zaterdag 8 augustus vieren we samen het verhaal van onze partner Dwagulu Dekkente, met wie we sinds 1996 uitwisselingen organiseren. Tijdens een sfeervol slotfeest brengen we deelnemers van de voorbije jaren, hun families, vrijwilligers en iedereen die ons een warm hart toedraagt samen. Want zonder hen waren die 30 jaren van engagement en uitwisseling niet mogelijk geweest. We lanceren ook de nieuwe jongerenwerking. Verwacht een gezellige avond vol lekker eten en drinken, ritme en ontmoeting: laat je meevoeren tijdens een djembéworkshop, geniet van live muziek, warm je aan het kampvuur en dans de nacht in met de silent disco. Inschrijven via www.solidagro.be/zomerfeest.

Partners en netwerken

BELGIË

Lokale partners:

Broederlijk Delen
Compagnie Cordial
Dwagulu Dekkente
FIAN Belgium
HOGent
Odisee hogeschool
Oxfam-Wereldwinkels Sint-Niklaas
Quinoa
Stad Sint-Niklaas
UGent
Viva Salud
Wervel

Financiële partners:

11.11.11
Directie-Generaal
Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
LEADER (Europese Unie, Vlaanderen en Provincie Oost-Vlaanderen)
Provincie Oost-Vlaanderen
Stad Sint-Niklaas
Vlaamse Landmaatschappij
Valley Foundation

Netwerken:

Voedsel Anders
Coalitie tegen de Honger
Ngo-federatie

BOLIVIA

Lokale partners:

Centro de Comunicación y Desarrollo Andino (CENDA)
Fundación Agrecol Andes (Agrecol)
Fundación Gaia Pacha

Financiële partners:

11.11.11
Directie-Generaal
Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Fonds BVLA via Koning Boudewijnstichting
Gemeente Destelbergen
Provincie Oost-Vlaanderen
Vrienden van Bolivia

Netwerken:

Movimiento Agroecológico Boliviano (MAB)

BURKINA FASO

Lokale partners:

Association les Mains Unies du Sahel (AMUS)
Association pour la Protection de l'Environnement et le Développement Rural (APEDR)
Association Song Koadba (ASK)
Association Pag-La-Yiri (PLY)

Financiële partners:

11.11.11
Directie-Generaal
Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Southpole

Netwerken:

Conseil National de l'Agriculture Biologique (CNA-Bio)

FILIPIJNEN

Lokale partners:

Center for Development Programs in the Cordillera (CDPC)
Climate Change Network for Community-based Initiatives (CCNCI)
Magsasaka at Siyentipiko para sa Pag-unlad ng Agrikultura (MASIPAG)
Philippine Network of Food Security Programmes (PNFSP)

Financiële partners:

11.11.11
Action Solidarité Tiers Monde (ASTM)
Directie-Generaal
Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Provincie Oost-Vlaanderen
Stichting Elisabeth & Amélie via Koning Boudewijnstichting
Stichting Ronoylion
VIKAP (Vlaams Internationaal Klimaatactieprogramma)

Netwerken:

Agroecology X (via MASIPAG)

MALI

Lokale partners:

Association Recherche Action Femmes et Développement (ARAFD)
Groupe d'Animation et Actions au Sahel – Mali (GAAS-Mali)
Terre Douce d'Afrique (TDA)

Financiële partners:

11.11.11
Directie-Generaal
Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
WaterAid

PALESTINA

Lokale partners:

Bisan Center for Research and Development

Financiële partner:

Directie-Generaal
Ontwikkelingssamenwerking (DGD)

SENEGAL

Lokale partners:

Association Nationale des Programmes de Développement Intégré (ANPDI)
Conseil National de Concertation et de Coopération des Ruraux (CNCR)
Caritas Kaolack
Les 4 chemins

Financiële partners:

11.11.11
Directie-Generaal
Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Valley Foundation

Netwerken:

Dynamique pour une Transition Agro-écologique au Sénégal (DyTAES)

Het team van Solidagro

in mei 2026 (in alfabetische volgorde)

Alain Traoré

Landenvertegenwoordiger Burkina Faso en Mali

Annelore Reynvoet

Bewegings- en communicatiemedewerker

Annie Ouedraogo

Financieel en administratief medewerker Burkina Faso en Mali

Antia Gonzalez Filgueira

Medewerker consortium en business development

Charlotte Timmermans

Communicatiemedewerker

Dennis Genesse

Programmabeheerder Burkina Faso, Mali en Senegal

Elisa Tondeleir

Beleidsmedewerker

Gerben Van Houte

Programmaverantwoordelijke België

Jaap Op de Coul

Landenvertegenwoordiger Bolivia

Jan Mertens

Financieel en administratief coördinator

Katlijn Blondé

Projectmedewerker Voedselregisseur

Luis Carlos Aguilar

Programmabeheerder Bolivia

Mahamoudou Diallo

Programmabeheerder Burkina Faso

Mame Khady Niane

Programmabeheerder Senegal

Marie Traoré

Landenvertegenwoordiger Senegal

Marjon Van Waelvelde

HR-medewerker

Maxime Troiani

Junior Enabel Senegal

Nafissetou Ouedraogo

Programmabeheerder Burkina Faso

Olivier Zougrana

Financieel medewerker audit en boekhouding

Pascal Van Driessche

Programmabeheerder Bolivia, Filipijnen en Palestina

Philippe Henri Hazoumé

Financieel en administratief medewerker Senegal

Sarah Goyens

Programmacoördinator

Sverre Pots

Educatief medewerker

Tim De Roeck

Directeur

Bestuur in 2025

(in alfabetische volgorde)

Els Cant

Leo Foubert

Lieven Bauwens

Marc Peeters

Paul Verbeke

Petra Vercruyse

Philip De Klerck

Colofon

Hoofd- en eindredactie:

Charlotte Timmermans

Input en teksten:

Alain Traoré, Nafissetou Ouedraogo, Aseel Tork, Charlotte Timmermans, Elisa Tondeleir, Gerben Van Houte, Jaap Op de Coul, Marie Traoré, Pascal Van Driessche, Paul Verbeke

Fotografie:

Always Hungry, Solidagro en de talloze partners

Vormgeving:

Gunther Fobe

Zin in een uitdaging met impact?
Op 6 september trekt team Solidagro naar de Ballonloop in Sint-Niklaas, en jij kan mee!

Klaar om mee te doen?
Schrijf je in vanaf 10 juni via

www.solidagro.be/ballonloop

Of je nu wandelt, wheelt of loopt: samen gaan we ervoor. Met elke stap zamel je geld in voor sterke initiatieven wereldwijd. Denk aan De Landbouwbrigades in België, betere waterinfrastructuur in Pojo of landbouwgrond voor modelboerderijen op de Westelijke Jordaanoever.

De sfeer? Die is minstens even belangrijk als de prestatie. Je maakt deel uit van een geëngageerd team, beleeft een topdag en draagt tegelijk bij aan duurzame verandering.

Solidagro zet zich samen met partners in 7 landen in voor het recht op gezond en eerlijk voedsel dat milieubewust gemaakt wordt. We bouwen aan een duurzaam voedselsysteem, van boer tot bord. Zonder uitbuiting van mens en natuur.

Solidagro vzw
Mercatorstraat 81,
9100 Sint-Niklaas - 03/777 20 15
info@solidagro.be - www.solidagro.be